

Nacional

Sánchez salva l'avís d'ERC amb el vot de Bildu

El decret de mesures contra la crisi per la guerra a Ucraïna s'aprova 'in extremis'

Catalunya perd 900 llocs de treball des del gener

El nombre de desocupats, però, millora respecte al primer trimestre de l'any passat

POLÍTICA L'ESCLAT DEL CATALANGATE

Espionatge sense cont

ABÚS • Israel i NSO exporten eines cibernètiques que no supervisen
GLOBAL • Líders d'arreu del món reprimeixen amb tecnologia israeliana
POR • Amnistia Internacional (AI) tem per la vida d'activistes i periodistes

Joan Cabasés Vega

Beirut

Shalev Hulio i Omri Lavie, fundadors de la firma israeliana NSO, asseguren: "Si no ets un criminal, no t'has de preocupar." Fa anys que al·leguen que Pegasus, el projecte estel·lar de la seva empresa, serveix per perseguir terroristes i pedòfils, i es desvinculen de l'ús que els compradors d'aquest sistema de ciberespionatge en puguin fer arreu del món. Dimecres, la ministra de l'Interior del govern espanyol, Margarita Robles, representava la convicció amb què dictadures i democràcies han abraçat la seva nova joguina preferida per espionar polítics, periodistes i activistes. "Què ha de fer un estat si es trenca la Constitució?", deia al Congrés.

La suposada integritat d'NSO queda en paper mullat per l'acció del govern israelià, que utilitza els serveis d'aquest i altres grups israelians de ciberespionatge per fer amics. El Ministeri de Defensa obre la porta perquè es cometin agressions als drets humans a través d'una política d'exportació que es basa a no interferir ni supervisar, i que es mou pel desig d'agradar, malgrat els crims contra la humanitat sobre els quals se sustenta el seu sistema polític –segons grups com Human Rights Watch o Amnistia Internacional (AI).

El Catalangate se suma a escàndols previs que tenien Pegasus com a prota-

La frase

“Molts periodistes i activistes no diuen que són víctimes de Pegasus per por de l'assetjament”

Mohamad Najem
DIRECTOR EXECUTIU DE SMEX

gonista. Una investigació del grup Forbidden Stories i AI va revelar el juliol passat que els clients d'NSO havien atacat 200 periodistes, i que tenien 50.000 telèfons seleccionats per espionar a més de 50 països. "L'abús és generalitzat i posa en risc la vida de periodistes, d'activistes i dels seus familiars", va dir aleshores Agnès Callamard, secretària general d'AI.

Les explicacions d'Israel i d'NSO no van resoldre la sensació de desprotecció entre figures d'oposició d'arreu del món. El govern va advertir en un comunicat que "prendria les accions necessàries" si s'assabentava que els clients d'NSO feien un ús inapropiat de Pegasus, però hi afegia que "l'Estat no té accés a la informació recollida pels clients d'NSO". L'empresa també se'n rentava les mans: "NSO no té coneixement de les activitats dels seus clients."

"A la nostra regió fa anys que hi veiem casos d'espionatge amb Pegasus", diu Mohamad Najem a El Punt Avui. És el cap de SMEX, grup de referència en la defensa dels drets humans a l'entorn digital al món àrab, situat a Bei-

rut. Alerta que molts periodistes i activistes han decidit no explicar que són víctimes de Pegasus "per por de l'assetjament, que va lligat amb l'espionatge", i adverteix que l'autocensura és habitual entre els qui creuen ser espiaats. Najem afirma que Pegasus "és il·legal, perquè no pots controlar el volum d'informació que extreus del telèfon", i recorda que si se t'acusa d'un crim, hauries de ser jutjat en un tribunal i tenir una defensa: "Pegasus infecta el teu dispositiu sense justificació, procés legal ni supervisió."

Alguns règims autoritaris que han tingut accés a

Pegasus, com els EAU i el Marroc, són els mateixos que han establert relacions amb Israel el 2020, en uns acords moderats per Donald Trump que impulsaven la projecció diplomàtica de l'aleshores primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu. L'ús de Pegasus com a moneda de canvi s'ha practicat també amb Hongria –únic membre de la UE que va impedir que Brussel·les demanés la fi de les hostilitats entre Israel i Hamas el 2021– i Ruanda –disposat a rebre demanants d'asil deportats–, entre altres.

Diuen que aquell va ser

el moment en què els representants de l'Àrab Saudita van caure rendits als talents de Pegasus. El 2017, membres d'NSO van reunir-se a Xipre amb funcionaris saudites per mostrar-los el sistema. El diari israelià *Haaretz* explica que un treballador d'NSO va demanar a un dels assistents que sortís a comprar un iPhone, per tal de demostrar que saber el número de telèfon és suficient per poder navegar sense restriccions pel dispositiu, fer-lo servir com a càmera o per enregistrar converses. Segons la font anònima de *Haaretz*, quan els saudites van veu-

re la demostració, "no feia falta parlar àrab per entendre que estaven molt excitats amb el que estaven veient; era el que estaven buscant".

Altres firmes

NSO no és l'única firma de ciberespionatge amb la qual Israel comercialitza gràcies a les generoses llicències d'exportació. Quadream, fundada per ex-treballadors d'NSO, ha desenvolupat sistemes que tampoc requereixen la participació de la persona espiaada. Cellebrite, per la seva banda, assegura que té mecanismes per evitar que els seus siste-

L'APUNT

Vaga de fam suspesa

Clara Ribas

El 21 d'abril passat, dos activistes, Jaume Sastre i Carles Furiols, van començar a Vic una vaga de fam en defensa del català com a llengua vehicular a l'escola. La protesta s'havia d'allargar fins al 28 d'abril, la data en què es preveia votar la polèmica modificació de la llei de política lingüística. Pocs dies després, Furiols va haver d'abandonar la vaga per prescripció mèdica. I

ahir, dia 28, ho va fer també Sastre, que ho justificava basant-se en la "victòria" que, segons considera, significa que la modificació no hagi arribat a ple i no s'hagi votat. De les raons per les quals això no ha passat no se'n parla, i per això aquests activistes avisen que vigilaran els moviments dels partits amb "ulls espolsats i les orelles dretes".

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

rol

El president Pere Aragonès i el conseller Roger Torrent en una imatge d'arxiu ■ ACN

Eitay Mack Advocat israelià

Eitay Mack és advocat, israelià i expert en l'exportació d'armes ■ EPA

“Catalunya és la prova que cal prohibir Pegasus”

CONTROL • “Al govern israelià no li importa l'ús que en fa el comprador”

REALITAT • “Si els governs el fan servir, per què haurien de prohibir-lo?”

Joan Cabasés Vega
BEIRUT

Eitay Mack és advocat, israelià i expert en l'exportació d'armes per part d'Israel. El sistema judicial israelià li ha denegat peticions per aturar la venda de Pegasus, impulsada per part del mateix govern, que “exporta sense pensar en drets humans”.

Cal regular Pegasus o les democràcies s'hi han d'acostumar?

Defenso que s'han de prohibir els sistemes com ara Pegasus, que caldria considerar una arma. La temptació d'abusar-ne per interessos polítics és massa gran i implica violacions de drets humans. Catalunya és la prova que cal prohibir-ho: Espanya, considerada una democràcia tot i tenir els seus problemes, l'ha acabat utilitzant contra catalans. A Hongria, els EAU o l'Àrab Saudita, això pot portar a la pèrdua de llibertat i de vides.

NSO assegura que Pegasus atura criminals.

NSO no treballa pel seu compte, sinó a través de llicències d'exportació del Ministeri de Defensa israelià, que no interfereix a canvi que ningú intervingui en la causa palestina. Israel no es ficarà en com el comprador utilitzi Pegasus.

A Israel, la policia ha emprat Pegasus per espia israelians. NSO preocupa ara al país, a diferència d'abans?

Al contrari. Les autoritats van declarar que tot es va fer amb una ordre judicial i la societat se n'ha oblidat. INSO s'ha enfortit, perquè ha rebut el vistiplau de les autoritats.

L'ús de Pegasus arriba amb l'empitjorament de la qualitat democràtica?

Sí, però la qualitat democràtica a Israel ha estat problemàtica des del naixement del país, amb règims militars sobre els pales-

tins. Molts mitjans de comunicació israelians tenen vincles amb el govern i els seus periodistes són com portaveus del Ministeri de Defensa. Els israelians no estan ben informats: mentre es publicava sobre Pegasus arreu del món, al país quasi no es va mencionar.

Diu que la política d'exportació fa únic Israel.

El Ministeri de Defensa no té els drets humans en consideració. No hi ha transparència: no els interessa ni supervisen l'ús que el comprador fa de Pegasus. Molts països compren aquests sistemes a Israel i no a altres estats perquè saben que no criticarà les violacions de drets humans.

La venda de Pegasus amb finalitats diplomàtiques és un risc?

Fa deu anys que Israel ho practica, sobretot amb Netanyahu. Israel està preparat per vendre el que sigui a qui sigui per obtenir beneficis diplomàtics. L'únic lí-

mit és l'Iran i la Xina, pel vet dels EUA. Israel exporta a dictadures, a democràcies problemàtiques i a autors de genocidis i de crims de guerra. No té límit.

Caldria apuntar més contra Netanyahu i els governs israelians?

Sí. A Israel no s'hi ha obert cap investigació malgrat els escàndols destapats a tot el món. Si la premsa parla d'NSO com un actor que actua en solitari, no avançarem. Israel està molt còmode amb aquest relat.

Tampoc passarà res després que la policia fes servir Pegasus contra civils israelians sense supervisió legal?

No. El fiscal general va declarar que es va fer amb una ordre judicial. Sovint, les autoritats no necessiten demostrar gaire res per aconseguir-la per emprar eines com Pegasus. La guerra contra el terror o la lluita contra el crim són conceptes que permeten obtenir ordres judicials amb facilitat. Pegasus hauria d'estar prohibit perquè no pots confiar que el tribunal no doni l'ordre judicial que el govern li demana. A Catalunya ja hi havia polítics imputats per sedició, oi? Si Madrid ho demana i el tribunal ja ha decidit abans la seva opinió sobre l'independentisme, li donarà l'ordre judicial.

Com en surt parat Israel dels escàndols provocats per l'ús de Pegasus?

S'enforça. Als dictadors els agrada i les democràcies, també a la UE, ja el tenen o volen tenir-lo. Si el fan servir, per què voldrien prohibir-lo o demanar comptes a Israel?

Israel prova que Pegasus se't pot girar en contra. Aturarà això els compradors?

No. Volen utilitzar-ho contra terroristes i rivals polítics. Si no fos per Citizen Lab, ningú sabia que Madrid emprava Pegasus. És invisible, no com la presó, la tortura o l'assassinat. No paguen cap preu polític, però colpegen l'independentisme.

Com veu el Catalangate?

El que està passant a Catalunya em sembla una bogeria. És difícil d'imaginar que això passi en un país important de la UE, que guarda silenci. Espero que el poble català pugui tenir els drets polítics que té la resta de la UE. ■

mes acabin a les mans equivocades, però una investigació de l'advocat israelià Eitay Mack revela que l'empresa fa negoci amb autoritats repressores. Una de les seves eines ha estat utilitzada contra 4.000 activistes a Hong Kong i Vladímir Putin la va emprar contra opositors com Aleksei Navalni. Cèlebrite també ha arribat a Veneçuela, a Bielorússia i a Indonèsia. Segons el mateix Mack, el sistema és molt comú entre els serveis de seguretat del Vietnam, que el fan servir per torturar els detinguts aprofitant la informació extreta. ■

POLÍTICA L'ESCLAT DEL CATALANGATE

#CATALUNYALLIBERTAT

Sánchez salva l'“avís” d'ERC amb el vot de Bildu i PDeCAT

■ Tira endavant ‘in extremis’ el decret de mesures contra la crisi tot i l’oposició de la majoria de l’independentisme com a protesta pel Catalangate ■ Es constitueix la comissió de Secrets Oficials

Óscar Palau
BARCELONA

El president espanyol Pedro Sánchez va salvar ahir *in extremis* l'avís que li va enviar la majoria de l'independentisme, inclòs ERC, quan va votar no a la convalidació del decret de mesures contra la crisi provocada per la guerra a Ucraïna, com a protesta per l'escàndol del Catalangate i la freda reacció de La Moncloa. L'executiu espanyol va tirar endavant la mesura, que inclou entre altres punts l'ajut de 20 cèntims per litre de carburant, per 176 vots a 172 i una abstenció, gràcies al sí, entre altres grups com el PNB, de dos grups que també tenen presumptes espisats: el PDeCAT de David Bonvehí i Marc Solsona, a més de l'expresident Artur Mas, i l'EH Bildu d'Arnaldo Otegi i el diputat Jon Iñárritu. Les converses amb el PP, un altre dels aliats alternatius que havia previst el PSOE, finalment no van cristal·litzar entre retrets mutus. Sánchez, que va anul·lar un viatge a Polònia i Moldàvia per seguir *in situ* les negociacions de darrera hora, presumia minuts després al pati del Congrés perquè havia prevalgut "l'interès general sobre la política d'alguns", i refermava "per descomptat" el seu suport a la ministra de Defensa, Margarita Robles, de qui tot l'independentisme continua exigint el cessament. Fins i tot la líder dels comuns a Catalunya, Jèssica Albiach, deia ahir que Robles "ha de plegar" si s'acaba demostrant que és darrere l'espionatge.

ERC, fins ara aliada parlamentària preferent, va decidir al final fer visible el seu enuig amb un no que, en un comunicat al matí, definia com a "primer avís" després que el govern espanyol no s'hagi mogut per assumir responsabilitats en el cas. "Si volen conèixer què votarem al decret preguntin al CNI o a la

Pedro Sánchez, aplaudint des del seu escó durant el ple ahir al Congrés que va convalidar per ben poc el seu decret llei ■ EFE

ministra Robles", etzibava des de la tribuna la diputada Montse Bassa. Els republicans justificaven que continuaran oberts a mesures "a favor de la gent", però "mai a costa" de renunciar a la defensa de drets fonamentals, i exigien el retorn de "mínimes garanties" per recuperar la taula de negociació i "tractar-hi amb urgència" una agenda antirepressiva on inclouen el Catalangate. A més, retreien la "irresponsabilitat" de La Moncloa de deixar en mans dels espisats "el pes" de la decisió de convalidar o no el decret. "El PSOE torna a jugar a la ruleta russa", resumia després als passadissos el seu líder, Gabriel Rufián, que li retreia que "té ganas" de pactar amb el PP.

Rufián va dir que "respecta" la decisió d'EH Bildu, amb qui té un acord de cooperació parlamentària. La seva portaveu, Mertxe

Puigneró apel·la a Europa i Junts ja mira a La Moncloa

En una interpel·lació al Parlament, el vicepresident Jordi Puigneró va insistir ahir a la tarda a exigir el cap de la ministra Robles. "La cosa ja no és si ha de dimitir, sinó quan", etzibava. Puigneró, acabat d'aterrar d'un viatge a Nova York, on grups de ciberdefensa dels drets humans li han exposat que preparen informes sobre el cas, va apel·lar a la reacció de les institucions europees, perquè "per ser creïbles i donar lliçons del que passa en altres llocs del

Aizpurua, justificava el sí "per responsabilitat", perquè "la gent no pot ser qui pagui les conseqüències". En termes similars, Ferran Bel, del PDeCAT, valorava que la prioritat ha de ser "millorar la vida dels ciutadans" abans que "castigar" el govern espanyol, si bé criticava que no sabés

món primer s'ha de fer la feina a casa". "Europa s'hi juga molt", reblava, tot recordant que el cas ha deixat de ser un afer intern perquè afecta diversos eurodiputats. Puigneró, això sí, va recordar que el 2020, quan ja havien acabat els espionatges denunciats, es va engegar l'Agència Catalana de Ciberseguretat, i des de llavors s'han reforçat els mecanismes de ciberprotecció del govern. "Almenys així ho posem més difícil als dolents, i minimitzem el risc de

reaccionar "amb la contundència necessària" a l'escàndol o a les "declaracions impresentables" de Robles la vigília, quan va justificar l'espionatge a l'independentisme. "Estàriem disparant un tret als peus dels nostres conciutadans", cloïa, però, Bel. Junts i CUP, en canvi,

ser espisats", subratllava.

En la pregunta a Puigneró, un dels espisats, el vicepresident de Junts Josep Rius, ja apuntava més amunt. "Mentre no s'aclareixin els fets, per Junts Pedro Sánchez és el màxim responsable del Catalangate", disparava, mentre acusava el president espanyol d'amagar-se "darrere la prepotència" de Robles. Això sí, també avisava que "ningú es pensi que amb dimissions n'hi haurà prou, i exigia "una investigació efectiva" del cas.

van ser implacables amb el govern espanyol. "L'independentisme no pot regalar estabilitat a un govern que ens espia", resumia la portaveu de JxCat, Míriam Nogueras, que advocava per posar fi al "diàleg fictici". El cupaire Albert Botran deia que l'executiu "no mereix el vot dels inde-

pendentistes ni de cap grup" que vulgui aclarir l'origen de l'atac.

En un ple extraordinari tot seguit, el Congrés aprovava la constitució de la comissió de Secrets Oficials, en què per primer cop entra l'independentisme amb diputats d'ERC, EH Bildu, Junts i la CUP, gràcies a la rebaixa del quòrum necessari de tres cinquenes parts a la majoria absoluta. PP i Vox hi van votar en contra, i Cs fins i tot va marxar en senyal de protesta. La comissió, que dirigirà la presidenta del Congrés, Meritxell Batet, començarà a treballar probablement la setmana vinent, després que el ministre de Presidència, Félix Bolaños, l'oferís a la seva homòloga Laura Vilagrà com a fórmula per donar explicacions, si bé l'independentisme entén que és insuficient en ser un fòrum tancat i exigeix una comissió d'investigació.

18 "líders" de Tsunami

Mentrestant ahir la premsa madrilenya publicava noves revelacions. Segons el digital *El Confidencial*, que citava fonts properes a l'operació, el govern espanyol va autoritzar al Centre Nacional d'Intel·ligència (CNI) la intervenció del telèfon de 18 suposats líders de Tsunami Democràtic, la plataforma a l'ombra que l'octubre del 2019 va liderar les mobilitzacions contra la sentència de l'1-O. El resultat de l'espionatge, que havia rebut l'autorització preceptiva del Tribunal Suprem, hauria estat transmès a La Moncloa. El digital no n'assenyala els responsables concrets, però apunta al CNI i altres serveis d'informació estatals. Entre els espisats per indicació de La Moncloa hi hauria l'enginyer que ha liderat la investigació del Catalangate, Elies Campo Cid, qualificat de "peça fonamental" pel seu paper en el disseny de l'estructura tecnològica.

També *El Español* publicava que el jutge va avalar l'ús del programa Pegasus pels suposats nexes de l'independentisme amb Rússia i Tsunami Democràtic. A més, justificava que alguns dels investigats eren els elegits pel president a l'exili Carles Puigdemont per formar "el CNI català", segons fonts citades dels serveis secrets espanyols. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El Parlament insta l'Estat a apujar el dèficit fins a l'1%

■ Junts, ERC, els comuns i la CUP es fan seves les reivindicacions d'Aragonès per fer front a la crisi dels refugiats ■ Demana a l'executiu català que acceleri l'empresa energètica pública per frenar els preus

Emma Ansola
BARCELONA

Els grups socis de govern s'han fet seves les reivindicacions de l'executiu i ahir van aprovar amb els vots de la CUP i En Comú Podem una moció d'ERC en què es reclama un cop més al govern de l'Estat que apugi fins a l'1% el sostre de dèficit per tal de fer front a les despeses que comporta l'ajuda a milers d'ucraïnesos que han arribat a Catalunya fugint de la guerra. La resta de partits a la cambra s'han pronunciat en contra d'aquest punt.

A més a més, i després de les moltes queixes d'entitats d'acollida als refugiats que reclamen un mateix tracte per a totes les persones que fugen d'una guerra, la moció també demana en un dels punts que s'estenguin les proteccions de la directiva europea de protecció temporal, la que ha servit per dotar de documentació en

temps rècord els refugiats ucraïnesos, a qualsevol persona "d'altres conflictes bèl·lics del voltant del món". En el text reafirmen, per unanimitat, "el seu compromís i voluntat d'acollida de persones refugiades", que és "un dels mecanismes més eficients" de què es disposa per "garantir els drets humans". També va prosperar un altre punt en què s'afirma que "la millor manera de combatre l'autoritarisme és a través del compromís ferm amb els principis democràtics i els drets humans", especialment "fràgils" en un context de guerra.

El ple també va donar llum verd al punt en què s'exigeix a l'Estat "l'adopció de mecanismes efectius de codecisó" amb la Generalitat en la gestió de les arribades de refugiats, sense distinció del país d'origen, i a no "demorar més" la transferència de les competències en acollida pròpies del govern. Fi-

Una sessió del ple que va començar dimecres a la cambra catalana ■ EFE

nalment, el ple també va aprovar tornar a reclamar el traspass de les competències d'asil a la Generalitat.

D'altra banda, i per fer front a l'impacte que la guerra està deixant en el preu i en els serveis dels subministraments energètics, el Parlament també va aprovar una moció que insta a accelerar la posada en marxa d'una empresa energètica pública "productora i distribuïdora",

La frase

“Demanem a l'Estat que faci coses que aquí no fem. No fem de ploramiques, fem política”

Joan Carles Gallego
DIPUTAT D'EN COMÚ PODEM

una llei de transició energètica i un pla territorial d'energies renovables. Així, i davant la situació d'escalada de preus de l'energia i el context d'emergència climàtica, el Parlament considera inajornable el compromís d'aconseguir el 100% d'energies renovables abans del 2050 a Catalunya i cobrir el 50% de la demanda elèctrica a partir de fonts renovables el 2030. En aquest sentit, es va mostrar contrari a models que es basen en les línies de molt alta tensió projectades. ■

Feina digna.
És possible.
És el teu dret.

1 DE MAIG

Seguim avançant.

